

Sygn. akt V CSK 475/14

POSTANOWIENIE

Dnia 11 marca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z wniosku J. S. i I. S.

przy uczestnictwie M. O.

o zasiedzenie służebności gruntowej,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 11 marca 2015 r.,

na skutek skargi kasacyjnej uczestnika postępowania

od postanowienia Sądu Okręgowego w K.

z dnia 25 kwietnia 2014 r., sygn. akt IV Ca [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
zasądza od uczestnika na rzecz wnioskodawców solidarnie
kwotę 120 (sto dwadzieścia) zł tytułem kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 23 grudnia 2013 r. Sąd Rejonowy stwierdził, że z dniem 1 stycznia 1987 r. wnioskodawcy J. i I. S. nabyli przez zasiedzenie służebność gruntową polegającą na prawie oparcia budynku, stanowiącego część składową ich nieruchomości gruntowej położonej w B. przy ulicy L., o ścianę budynku stanowiącego część składową sąsiedniej nieruchomości gruntowej położonej w B. przy ulicy L., na rzecz każdorazowego właściciela nieruchomości położonej w B. przy ulicy L.

Postanowieniem z dnia 25 kwietnia 2014 r. Sąd Okręgowy w K. oddalił apelację uczestnika M. O. od orzeczenia Sądu Rejonowego.

Sądy obydwu instancji uznały, że mur (ściana nośna) budynku uczestnika, na którym wspiera się budynek wnioskodawców, jest trwałym i widocznym urządzeniem w rozumieniu art. 292 k.c. Wnioskodawcy i poprzedni właściciele nieruchomości oznaczanej jako władnąca, korzystali od lat 50 - tych XX wieku z sąsiedniej nieruchomości w zakresie odpowiadającym służebności *servitus oneris ferendi*, polegającej na oparciu części budynku znajdującego się na nieruchomości władnącej (piętra) na budynku będącym aktualnie własnością uczestnika. Sąd Okręgowy uznał, że korzystanie odbywało się za zgodą właścicieli nieruchomości obciążonej, gdyż było jawne i trwałe. Sąd drugiej instancji ocenił, że korzystanie z nieruchomości sąsiedniej w ten sposób zwiększa użyteczność nieruchomości władnącej, umożliwiając budowę piętra budynku na tej nieruchomości i uzyskanie dodatkowej powierzchni mieszkalnej. Stan ten trwał przez cały okres jaki był niezbędny do zasiedzenia.

W skardze kasacyjnej opartej na obydwu podstawach z art. 398³ § 1 k.p.c. uczestnik zarzucił naruszenie art. 292 k.c. w zw. z art. 285 § 1 i 2 k.c., art. 292 k.c., art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., art. 391 § 1 k.p.c., art. 382 k.p.c. oraz art. 328 § 2 k.p.c., art. 227 k.p.c., 231 k.p.c., 235 k.p.c. w zw. z art. 382 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c., art. 378 § 1 k.p.c., 382 k.p.c., 385 k.p.c. oraz 386 § 4 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie ujawniły się przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności przemawiające za przyjęciem skargi do rozpoznania.

We wniosku o przyjęcie jego skargi kasacyjnej uczestnik powołał przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., to znaczy oczywistą zasadność tej skargi.

W ocenie skarżącego Sąd drugiej instancji rażąco naruszył art. 292 k.c. w zw. z art. 285 § 1 i 2 k.c. przez przyjęcie, iż spełnione zostały wszystkie przesłanki uprawniające do stwierdzenia zasiedzenia służebności gruntowej w sytuacji gdy Sądy obu instancji nie przeprowadziły jakiegokolwiek postępowania dowodowego w tym zakresie, przede wszystkim nie zostało wykazane wystąpienie przesłanki zwiększenia użyteczności nieruchomości wnioskodawców, którzy nigdy nie wskazywali na czym zwiększenie owej użyteczności miałoby polegać, oraz przesłanki zgodności z prawem korzystania przez wnioskodawców z nieruchomości sąsiedniej.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, że uzasadnienie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej wymaga powołania się na kwalifikowaną postać naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego i przeprowadzenia wyводу zmierzającego do wykazania tej wadliwości. Oczywiście naruszenia musi być widoczna *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby badania szczegółów czy dokonywania pogłębionej analizy przepisów. Oczywiście zasadność skargi zachodzi wówczas, gdy naruszenie to pociągnęło za sobą wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (por. orzecznictwo przytoczone w motywach

postanowienia Sądu Najwyższego z 6 listopada 2012 r., III SK 16/12, Lex nr 1232793). Tego rodzaju argumentów, przekonujących z narzucającą się siłą, że skarga rokuje duże szanse na jej uwzględnienie, uczestnik nie przytoczył. Nie można uznać, że w sprawie miała miejsce kwalifikowana postać naruszenia prawa. Sposób korzystania przez właścicieli nieruchomości przy ul. L. [...] z sąsiedniej nieruchomości i wynikające stąd korzyści określone zostały przez Sądy w drodze wnioskowania z formy, w jakiej korzystanie się odbywa. Dopuszczalność takiego wykorzystywania sąsiedniej nieruchomości jako przedmiotu służebności nie budzi zastrzeżeń. Zastosowanie przez Sąd drugiej instancji przepisów, naruszenie których uczestnik zarzuca w skardze, nie wskazuje na dopuszczenie się przez ten Sąd rażącego naruszenia prawa i wydanie oczywiście błędnego orzeczenia.

Z tych przyczyn przesłanka oczywistej zasadności skargi nie została wykazana. Okoliczności sprawy nie wskazują także na występowanie innych przesłanek przesądu (art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c.), wobec czego należało odmówić przyjęcia skargi do merytorycznego rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

Sąd Najwyższy orzekł o kosztach postępowania kasacyjnego na podstawie art. 520 § 3 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c., określając wysokość podlegających zwrotowi przez uczestnika na rzecz wnioskodawców kosztów na podstawie § 2 ust. 1 i 2, § 7 pkt 3 oraz § 12 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (jedn. tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 490).